

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računata se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši „Gledališka stolba“.

Upravništvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Govor poslanca g. dr. Tonklija

v državnem zboru dne 14. februarja t. l.
(Konec.)

Nu, kaj se godi pred sodnijo? Zdaj pridem na to, kar sem prej uže povedal. §. 13. o. s. r. pravi izrečno, da se pri sodnijah mora obravnavati v jeziku v deželi navadnem. Nu, dvorni dekret od 22. decembra 1835 določa, da, če se pismenej vlogi pridado priloge, katere niso pisane ni v nemškem ni v drugem deželnem jeziku, se morajo v nemški ali v drug deželni jezik preložiti in v tem prevodu pridejati. Iz tega se pač po pravici izvaja, da se pod „v deželi navadni jeziku“ ne umeva samo nemški jezik. Če bi bil hotel zakonodatelj to povedati, rekel bi bil, da je sodnijski jezik nemščina. Tega pa nij rekel, da, po omenjenem dvornem dekretu je lahko tudi več deželnih jezikov.

Lehko je nemščina, slovenščina, italijansščina, drugje pa rutenščina ali poljščina ali češčina deželni jezik itd., ker drugače bi se ne glasilo: V jednom deželnih jezikov poleg nemščine.

In kaj se dogaja, gospoda moja? Vi veste, da smo Slovenci in osobito uže jaz se pritoževali v prošlem letu, da se izvedenju jednakopravnosti slovenščine pred sodnijami stavlja velike ovire. Mi ne moremo vladi, osobito ne vodji pravosodnega ministerstva, predbacivati, da nij storil svoje dolžnosti. Kajti priporočalo se je uže v določbah prejšnjih ministerstev, da celo za ministrovanja Schmerlingovega dne 15. marca 1862 odločno nadsodnijama v Gradci in v Trstu, da vzprejemata slovenske vloge, da priče slovensko zaslišujeta, zapisnike slovensko spisujeta in jednako.

Kaj se godi sedaj? Gospod predsednik nadsodnije v Gradci si dovoljuje nasproti jasnim določbam zakona in ministerskim naredbam vzprejem vlog v slovenskem jeziku odbijati; okrajno sodnijo v Ptujci je pokaral, ker je slovensko pisano tožbo v slovenščini rešila. Kajti, meni on, slovenščina se sme je tedaj dopustiti, če stranka ume samo slovenski. Ker pa je to vlogo podpisal odvetnik, imenom dr. Čuček, in on nemški ume, mora se ta vloga odbiti.

V določbi od 1. decembra 1881 se je istej nadsodnji naznanilo, da je državna tiskarna slovenske tiskovine založila in da mora nadsodnja svojim podložnim sodnijam to naznaniti in jim dati te tiskovine. To je olajšava za sodnijske uradnike, da ne pišejo vsega v zapisnik, marveč se takoj teh obrazcev posluževati morejo. Nadsodnijsko predsedstvo pa je z odlokom od 2. januarja 1882 okrajnim sodnijam naznanilo, da so za leto 1882. uže preskrbljene z nemškimi tiskovinami in da naj se stoprv za leto 1883. oglašijo za slovenske tiskovine.

Če pa se v letu 1882. ne vporabijo tiskovine, zavlekla se bode za daljno leto zopet upeljava slovenščine.

To postopanje nadsodnije v Gradci je rodilo lepe sadove. Bral sem v „Slovenskem Narodu“ od 6. februarja dve epizodi, ki so se dogodile pri c. kr. mestno-delegiranej okrajnej sodnji v Ljubljani. Dne 3. februarja se je pri tej sodnji izdal na slovensko pisano tožbo tudi slovensk odlok, po katerem je bil na 3. dan februarja 1882 razpisan dan. Za nasprotnika prišel je zastopnik in sicer odvetnik dr. Štampihar, ki je predložil slovensk zapisnik. Kaj se je zgodilo? Prišel je deželne sodnije svetovalec

Ledenig in dejal, da se slovensk zapisnik ne vzprejme, da se mora prevod zapisnika v nemščini priložiti.

Drugi slučaj pa je ta, da se dr. Štoru na slovensho tožbo nij dovolil slovensk ugovor; da si je bil zapisnik uže kolekovan, raztrgati se je moral in spisati nov zapisnik v nemškem jeziku. Da, gospoda moja, je li to pravosodje? Se li tako narodu deli pravo? se ne šikanira s tem marveč ljudstvo? In ali nij kriv oni, ki je tako določil, prestopka nasprotovanja proti višjim oblastnijam, proti ministerstvu?

Jeđnak slučaj, kakor razvidam iz telegrama v denšnjih novinab, dogodil se je na Vrhniki. Slovenska vloga dr. Moscheta vrnila se je z opombo, da odvetniki s slovenskimi vlogami sodnije le molestirajo. (Čujte! na desnici)

Gospoda moja! Se li more še reči, da v Avstriji, v pravnej državi, v konstitucionalnej pravnej državi živimo? Nij li dovoljeno o tem dvojiti? Kdo govori o „molestiranji“, če okrajni sodnik v prvi dan vsacega meseca predloži polo, da se mu izplača zaslužek? In kdo mu plača? Ali mu ne plača razmerno isti kmet, kateri išče pri njem varstva in pravice? (Dobro! na desnici.) Ali naj velja za Slovence le takrat jednakopravnost, kadar morajo z denarjem in krvjo državi služiti? Jaz menim, da imamo pravico, da se našim opravičenim željam in zahtevam opravičeno zadovolji. Nadejem se, da bode vlada te slučaje natanko preiskala in gospodom uradnikom, kateri svojo nalogo tako slabo umejo, dala njih zasluženo plačilo.

LISTEK.

NOV.

(Spisal I. Turgenjev, preložil M. Malovrh.)

Prva knjiga.

XVI.

(Dalje.)

„Razgovora tu pri meni,“ povzel je potem Solomin sicer nefinim ali možatim glasom, ki se je zopet Neždanovu jako dopal, „ne moremo brez skrbij voditi, lahko da nas kdo posluša; ako vam je drago, peljimo se k vam; do vas je samo sedem vrst, a vi prišli ste gotovo s svojim tarantasom?“

„Dakako!“

„No, prostora bode tudi zame v njem. V jednej uri se tu delovanje završi, a jaz sem prost. Potem bodemo lahko temeljito vse pretresli. Vi ste gotovo tudi prosti?“

„Da, do pojutranjem.“

„To mi je drago, potem izostanemo čez noč. Bode-li to mogoče, Sergej Mihajlič?“

„Kakšno vprašanje! Se ve da je mogoče!“

„No, jaz sem kmalu gotov. Samo umiti in preobleči se moram.“

„Samo to povejte, kako je kaj pri vas v tvornici?“ vprašal je Markelov.

Solomin ozrl se je pazljivo ter rekel:

„O tem se bodemo lahko kesneje zmenili. Samo malo potrpljenja prosim Jaz se koj vrnem nekaterih malenkostij še nijsem opravil“

On je odšel. Da nij na Neždanova tako dobrega utiska naredil, bil bi gotovo Markelova vprašal: „Ne misli-li, da se nas s katerim koli izgovorom odkriža?“ — A zdaj mu to nij na pamet prišlo.

Jedno uro pozneje, baš ko so iz vseh nadstropij, po vseh stopnicah in iz vseh vrat hiteli delavci, je tudi tarantas, v katerem so sedeli Markelov, Neždanov in Solomin, zdrdral skozi velika vrata.

„Vazilij Fedotič! Bi-li pričeli?“ vprašal je še Pavel, ki je Solomina do vrat spremil.

„Naj se še počaka,“ odgovoril je Solomin. Svojima sopotnikoma povedal je, da se to neke operacije tiče, ki se ima v to noč vršiti.

Prišedši v Borzenkovo so večerjali in si cigare užgali, začela se je ponočna, brezkončna in človeka ubijajoča ruska zabava; takšne menda v nobenem drugem narodu na svetu nij. Tudi tu nij Solomin izpolnil Neždanovljevih nad. Govoril je jako malo, tako malo, da je skoro ves čas molčal ter pazljivo poslušal; ako je pak kakšno sodbo izrekel, ali kaj opomnil, bilo je, kar je rekel, pametno, premišljeno in jako kratko. Izkazalo se je, da ne ve-

ruje Solomin, da bode na Ruskem kmalu revolucija; ker pa nij svojega uverjenja nikomur nasiljeval, to tudi nij hotel — dotične podjetnike zavirati vsaj stvar poskusiti, in hotel gledati — a ne od zadaj, nego iz strani. Voditelji petrogradske revolucijske stranke bili so mu dobro znani in deloma simpatiziral je z njimi, kajti on sam je bil iz kmetov; ali on je vedel, da se isti narod, „brez katerega nij nič mogoče doseči,“ ne bi nobene revolucije udeležil; treba bi bilo narod za to pripravljati, dolgo pripravljati — in ne na isti način, ne po istih ljudeh kot zdaj. On se je torej zadaj držal, ne kot premeten in lukav, nego kot razboren človek, ki neče niti sebe, niti družih zastoj uničiti. Slušati pak . . . e, zakaj ne? Ako Bog da, se tudi iz tega lahko kaj nauči.

Solomin bil je necega psalmista jedini sin; imel je pet sestra, ki so se vse omožile s popi ali dijakoni. Z dovoljenjem svojega očeta, jako razborega moža, izstopil je Solomin iz semenišča, ter se pečal z mehaniko. Potem prišel je v necega Angleža tvornico; temu se je tako prikupil, da mu je dal sredstva iti v Manchester; tu ostal je dve leti in se do dobrega angleški naučil. V tvornici moskovskega trgovca še nij bil dolgo, in akopram je bil strog — na Angleškem je videl, kaj je disciplina — imeli so ga vender vsi radi: saj se je bil iz njihove sredine povzdignil. Njegov oča bil je ž

Opomniti mi je še, kar sem prej izpustil, da je isti deželni sodnik svetovalec Ledenig v Ljubljani, ki nij hotel vzprejeti slovenskega zapisnika, da je isti svetovalec odvetnikom naravnost zagrozil, da jih bode v prihodnje, če bi se ustavljali v nemščini obravnavati, kontumaciral. (Čujte! na desnici.)

Jaz menim, da so take razmere nevarnejše, nego one nemških Čehov. (Istina! Da! na desnici), in če naše ljudstvo to vse voljno prenese, zahvaliti se je samo mehkeemu značaju in zaupanju v zdanjo vlado, katerej se bode naposled vendar posrečilo, to opozicijo svojih podložnih organov upoguiti.

Navel bi lahko še jeden vzgled. Gospod poslanec dr. Klier se je pritoževal, da so pri volitvah v trgovinsko zbornico v Českej narodnjaki, Čehi, one, ki so nemške kandidate volili, zaznamenovali kot sovražnike narodu. Kaj pa se je zgodilo l. 1876. v Kranjskej pri volitvah v trgovinsko zbornico. Tam poslali so se volilni listi davkarijam in te so jih izročile svojim uradnim slugam, kateri so jih raznašali volilcem in kar kratko zahtevali podpis, češ, da nij dražega, nego da se doseže pomanjšanje pridobinskega davka. (Čujte! čujte! na desnici.) V Starem trgu so ljudje izvedeli to zvižajo in zahtevali od raznašalcev volilne liste, da jih zamenjajo z drugimi. Raznašalci pa jih nijso hoteli dati. Volilci pa so jih k temu prisilili.

Proti tem volilcem, ki so si na ta način pomagali do pravice, naperilo je državno pravdnštvo v Ljubljani tožbo zaradi javnega nasilstva. (Čujte! čujte! na desnici.) Nekateri izmed njih so bili v resnici tudi obsojeni. (Čujte! na desnici.) Posledica je pač naravno bila, da so nemški kandidati zmagali, da je v trgovinskej zbornici ustavoverna stranka dobila večino, odposlala v deželni zbor dva ustavoverna poslanca in po nezakonitih sredstvih se je doseglo, da je deželni zbor v Kranjskej ustavoveren, torej nemšk, kjer 5 odstotkov Nemcev proti 95 odstotkom Slovencev živi. (Čujte! na desnici.)

Omeniti mi je še, da, če je postopanje graškega nadsodnijskega predsedstva pravo in zakonu ugajajoče, bi se tako moralo goditi tudi v nadsodnijskem okrožju tržaškem, torej v Istri in Goriškej, ker tam veljajo jednaki zakoni in jednake določbe. V nadsodnijskem okrožju tržaškem pa se vzprejemajo slovenske vloge. Narekavajo se zapisniki v slovenščini in brez ugovora vzprejemajo, da, izdajajo se celo slovenske razsodbe. Možno mi je naravnost pokazati na mestno delegirano okrajno sodnijo v Gorici, ki zastopa tudi mešano prebivalstvo. Tam se obravnava brez ugovora slovensko in akti se sloven-

njim jako zadovoljen ter ga „točnega“ svojega sina imenoval ter le tožil, da se ta nikakor neče oženiti.

Solomin molčal je, kakor uže rečeno, mej ponočno zabavo, skoro neprestano; ko je pa Markelov začel govoriti, kakšne nade se v tvorniške delavce stavlja, dejal je Solomin po svojem običaji, povsem kratko, da tvorniški delavci nijso na Ruskem takšni kot drugod — ruski delavci so mirni in krotki, da bolj ne morejo biti.

„A kmetje?“

„Kmetje? Skopuhi so vsi; jeden družega odira; zdaj jih je uže več nego preveč mej delavci. — Skopuhi pa samo na dobiček mislijo; — vsi drugi so glupci.“

„Kje naj pak drugod podpore iščemo?“

Solomin se je nasmijal ter odgovoril:

„Kdor išče, ta najde!“

Smijal se je skoro neprestano, toda njegov smeh nij bil zaničljiv, nego nedolžen — a ne nepremišljen, čisto kot on sam.

Z Neždanovom govoril je skoro srčnim glasom; mladi dijak se mu je nenavadno prikupil.

Mej govorom se je ta najedenkrat vrlo razburil; Solomin je polahkoma vstal ter s težkimi svojimi koraki šel po sobi in okno, ki je bilo odprto nad Neždanovljevo glavo, zaprl. „Vi bi se še prehladili,“ odgovoril je dobrohotno na začuden pogled mladega govornika.

(Dalje prih.)

sko rešujejo. Če je to tam pravo, mora pač tudi pravo biti v Kranjskej in Štajerskej. Nadsodnija v Trstu daje pri izkušnjah beležnikov v spričalih izrečno jim dovoljenje, da smejo beležniška pisma tudi v slovenščini spisavati in beležniki v Gorici spisujejo tudi v slovenščini vknjiževalna pisma in na podlagi teh zahtevajo se vknjižbe in se dovoljujejo, ne da bi bilo komu v glavo palo, zahtevati prevod. Če se to godi v tržaškem nadsodnijskem okrožju, zakaj ne v graškem nadsodnijskem okrožju; je pač vendar tu isto pravo, kakor tam? Če se pa ne zgodi, je pač to opozicija, ki je gotovo neopravičena in nezakonita. Gospod poslanec Klier je na dalje trdil, da so Nemci v Avstriji vez države, da so oni nosilci jedinstva in moči države. Nu, kar se te trditve tiče, da so Nemci vez mej narodnostmi Avstrije, doživeli smo uže, da je ne vsled nemškega naroda, pač pa vsled politike njegovih vodij, da je ta vez postala klin (zagvozda), kajti, mestu da bi bili Ogrsko z Avstrijo združili, razdvojili so ju. Dualizma ustvarili nijsmo mi, da si smo ga vzprejeli in ga respektirali. Če bi bili vi, Nemci, istinito vez, ostali bi bili Ogritu; torej nij resnično, da ste prava vez.

Da so jedino le Nemci moč in jedinstvo Avstrije, tudi ne verujem; jaz marveč trdim, da vse narodnosti in tudi mali Slovenci, ki enakomerno plačujemo davek v denarji in krvi, da vsi delamo na to, da se ohrani jedinstvo, moč in čast države; in jaz ne verujem, da bi bil kateri narod v večjej meri pokazal zvestobo, ljubezen in udanost državi in najvišjej dinastiji, kakor Slovenci.

Če bi bili Nemci nosilci enakopravnosti, ne bojevali bi se danes mej seboj; enakopravnost bi se bila izvela brez omejitve kulturnih interesov, dokler so imeli vladarstvo. A namestu, da bi zdaj dali roko, da bi se izvela enakopravnost, bojujejo se z nami; postavljajo se komisije, da preiskujejo jezikovno naredbo za Česko, interpelira se pravosodni minister zaradi določbe glede slovenščine v Kranjskej. Če to imenujete enakopravnostne ideje, zahvaljujem se za take nosilce narodnostne enakopravnosti.

Isti gospod govornik je tudi obžalovaje omenjal, da je vlada nekatere uradnike — on nij dejal korila, pač pa odstranila.

Nekateri visoki uradniki so vsakako svoj delokrog krajevno menjali, a nijso se odstavili; ne morem si pa kaj, da ne bi omenil, da v čisto konstitucionalnih državah, v Angliji, Ameriki, Franciji, uradniki, ki so bili nosilci in voditelji palega zistema, navadno tudi odstopijo in ne sprejmo službe pri drugej vladi. Jaz ne želim, da bi se to pri nas godilo v jednakej meri, a misliti se vendar more, da bodo politični vodje strank, če pade politični zistem, tudi odstopili.

Gospoda moja, v vašej sredi našel sem uže take može. Opozarjam le, da je v dobi Potockijevej zelo časten član vaše stranke, poznejši pravosodni minister, položil svoje mesto kot poddržavni tajnik v naučnem ministerstvu, ker se nij mogel sprijazniti z novim zistemom. To imenujem trden značaj in doslednost v politiki. A če pade zistem in se sprejme služba pod novim, a zraven se dela opozicija, je naravno, da se tak uradnik odstavi. (Istina! na desnici.) To bi bila doslednost in to bi bili meuj skrupulezni državniki tudi storili.

Omenjalo se je tudi, da se je poklical general, da vodi in ravna upravo dežele. Jaz in moji strankarski drugovi bi se srečne šteli, če bi v Primorskej dobili tudi takega c. kr. generala za namestnika.

Konečno hočem naglašati, da so vsi narodi v Avstriji nosilci jednote in moči avstrijske države, da delajo vezi za ohranitev jednote in moči avstrijske monarhije, ne Nemci ne Slovani, nego da to nerazrušljivo vez delajo skupni interesi vseh narodov in dežel in naša slavna dinastija, za katero so vneta srca vseh narodov v neizpremenljivej zvestobi, ljubezni in udanosti. Jaz bodem glasoval, da se preide v specijalno debato. (Dobro! dobro! na desnici.)

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 24. februarja.

V nekaterih **ustavovernih** listih bere se nekaj takega kakor samoizpoznanje. Res da je doigo trpelo, da so prišli do tega, in prišli so stoprv sedaj, ko so pobiti na vseh krajih, ko jim pač ne koristi več dosta. Tako pravi n. pr. „N. fr. Pr.“, da naj Avstrija ostane Avstrija, naj ne prevladuje ni nemštvo ni slovanstvo, marveč Avstrija da naj bode država, v katerjej se mirno razvijajo vse narodnosti, jedna poleg druge. Tako govori „N. fr. Pr.“ in nij li tak tudi program Taaffejev in ne zahteva tega tudi desnica? In vendar se besno zaletava „N. fr. Pr.“ v zdanjo vlado in nje program. Je pač jasno razvidno, da tem židovskim žurnalistom nij do logike in konsekvence, marveč jedino le do vladarstva, videli bi radi, da vlada pade in da zopet oni zasedejo ministerske stole — se ve da bi potem ne vedeli več o gori navedenih besedah. Saj je vsakemu še dobro v spominu, kako so v Čehih pri dopolnilnih volitvah v državni zbor ošabno z nogami teptali kompromis.

O vstaji na Jugu se poroča, da so naše čete zadržane po slabem vremenu in po snegu dalje operirati. Najnovejša poročila poročajo, da so se pokazali vstaji zdaj uže v krajih, kjer je bilo prej mirno. To pokazivanje vstašev na raznih krajih pa ima namen, da vara cesarske čete o številu in moči vstaškej. Vstaši spuščajo se le malo v boj, potem se naglo potegnejo nazaj v gore. Kakor se poroča v „Narodni list“, prikazala se je pri vasi Rakitni severno od Mostara roparska četa, zapalila hišo najstarejšega vaščana Marka Lončarja, jo oropala, potem se umaknila. — Iz Krivošij nij novih poročil. Uspehi, katere je dosegla naša vojska, so jako povoljni in dati se jej mora popolno priznanje, osobito ker se ima boriti proti mnogobrojnim neugodnostim.

Kakor se telegrafično poroča iz Zagreba v „N. fr. Pr.“, podala se je bosanska deputacija v Beč, da predloži vladarju samemu spomenico, v katerjej so izražene želje prebivalstva Bosne. Te želje pa so: Raba deželnega jezika s cirilico v uradnem poslovanju, reforma davka, uredba tretjine in desetine, organizacija cerkve po vzločnem obredu, deželno upravo naj oskrbljujejo može, ki imajo srce za narod in poznajo njega običaje in razmere. Če se jim te želje izpolne, hote se popolnem podvreči monarhiji.

Vnanje države.

„Journal de St. Petersburg“ piše o govoru **Skobeljeva**: „Skobeljev govor je predmet raznim komentacijam. Inozemsko novinstvo pozabilo je carjeve, pri nastopu vlade govorjene besede, katere kažejo o politiki, katera je zvesta tradicijam historičnega prijateljstva in zvestobe. Taka, naravnost od vladarja pri slovesnej priliki izvirajoča izjava ne dopušča dvojbe. Ruska politika ostane torej in bode jasno izrečena in najvišjej volji absolutno ugajajoča.“ Zdaj bodo menda uže vendar nehali nemški listi vpiti na Rusijo, da je vojevita.

Skobeljev govor je tudi v Italiji prouzročil mnogo zanimanja. „Dritto“, organ ministerstva za vnanje poslove, veli o tej stvari: „Govor Skobeljeva v Parizu je vrlo važen. Po vsej pravici se sme smatrati znamenjem časa, prvo vestjo, da pride do krvave igre na balkanskem poluotoku. Italijanska vlada je dolžna vzeti ga na znanje in po njem se ravnati, da jo bližajoči se dogodjaji ne najdejo nepripravljeni.“

Kakor se poroča iz **Belgrada**, zahtevala je baje sinoda srbskih škofov, naj jej zopet predseduje prejšnji metropolit Mihajl, drugače da vsi škofje odstopijo. — V Srbiji postajajo razmere jako zamotane. Rističeva stranka namerava podkopati temelj sedanjemu ministerstvu, prijaznemu Avstro-Ogrskej, prevzeti sama vlado ter započeti vztočno akcijo, katere ne bi Avstrija gledala roke križem držč.

V **Bolgarskej** se očito pokazuje nezadovoljstvo s sedanjo absolutistično vlado. Zatrjuje se, da je ruski car Aleksander III. svetoval knezu Aleksandru, naj zopet upelje ustavo. Cankov, kateri je agital proti vladi mej prebivalstvom, se je zaprl. Prebivalstvo goji zanj veliko navdušenje.

„**Turčija**“ — tako se piše „Pol. Corr.“ iz Carigrada — „vporablja vse svoje moči, da pomiri turško prebivalstvo v Bosni in da zabrani njih udeleževanje pri vstaji. Turškim novinarom se je zaukazalo, da ne smejo nobene besede priobčiti, katera bi mogla vznemiriti in naščuvati Turke proti Avstriji. Vsakako je ugoden slučaj, da so vsi oni, kateri so se najbolj upirali okupaciji Bosne in Hercegovine, zdaj v Carigradu in da turška vlada lahko neposredno na nje vpliva.“ Če je pač vse to tudi istina!

Špansko romanje Karlistov v Rim se bode baje tako rešilo, da bode pupež izdal na španske škofo pismo, v katerem jih opomina k miru. To

pismo bode zadovoljilo vlado in stranke razen Karlistov in odstranilo to kočljivo zadevo.

Dopisi.

Iz Preserja 22. febr. [Izv. dop.] Predpust je minil in zdaj nad lepim vremenom in nad novo oživiljeno naravo skoro lepše veselje uživamo, kakor prej nad pustnimi burkami. Vender ima vsak čas svoje veselje in dolgočasni so taki ljudje, ki z rokami vkup tleskajo in nad pregrešnim svetom vzdihujejo, če mladi ljudje nekoliko ponorijo, kar so tudi stari pred nami delali; se ve da vse, kar je prav. Še bolj nerodno pa je, če si kak župan preveč domišlja in če licence za veselice le takim krčmarjem daje, ki so mu povseči, tistim pa ne, na katere je jezen. Tako imamo tukaj prav poštenega gostilničarja v Podpeči, kateremu naš župan Jože Petelin nij hotel dati dovoljenja za veselico, samo zato ne, ker je jezen na njega. S takim ravnanjem pa le občinska blagajnica škodo trpi, ker se jej odtegne tista svota, ki jo krčmarji za dovoljenje veselice plačujejo. Ali je mari naša občinska blagajnica tako bogata, da ne potrebuje teh priklad? Če je okrajno glavarstvo za to veselico vedelo in nič nij proti njej imelo, čemu se ustavlja župan iz osebnega sovraštva? Pri omenjenem krčmarji se nič nerodnega ne zgodi, kar sledi uže iz tega, ker so vsi drugi občinski svetovalci bili za to, da se mu ima dovoljenje za veselico dati, kar se je prihodnjo nedeljo tudi zgodilo, čeravno se je župan le s kislim obrazom podpisal.

Presarski občan.

Iz Cerknice 20. febr. [Izv. dop.] Letošnja gorka, suha in mila zima prouzročila je mnogo redkih in čudnih naravnih prikaznij — mej katerimi se more zaznamenovati tudi naše čudapolno sedaj popolnem suho jezero. Pretečeno leto se je bilo jezero proti jeseni popolnem posušilo. Ljudje so v njem kosili, lovili ribe in streljali race in drugo divjačino — a kasno v jeseni se je po deževji napolnilo in začelo je v decembru zopet drugokrat odtekat. Do hitel ga je pa pri tem odtoku mraz in v kratkem času bilo je površje njegove lepočisti do 12 palcev debeli led, kateri se je pričel vozariti v ledenice. Minuli mesec se je pa voda pod ledenim obokom vsa izgubila v požiralnike in imamo sedaj, kakor sem uže omenil, jezero popolnem suho. Tudi sedaj so se ribe lovile, a lov je bil težavnejši in nevaren zaradi težkih ledenih obokov, kateri so viseli nad strugami in jamami, — grozeči se vsak čas udreti in pokopati predrzne lovce, ki so pod njimi iskali ribe in ribice. Nasproti pa je bil prijetnejši in uspešnejši lov na race, katerih je še sedaj na tisoče in tisoče skupaj. Preletavajo se v celih trumah po suhem jezeru, in le proti večeru si poiščejo kje kako mlako. Revice čakajo, in kakor se kaže, bodo bodo morale še čakati nekaj časa, da se bodo mogle zopet zibati po vodi in biti v varnem zavetju jezerskih valov. Najlepši prizor nam je pa ponudilo jezero 14. t. m. na večer. V gorenjem kraji jezera, kjer je bila voda uže pred mrazom odtekla, je bila velika planjava ostala suha in brez leđu. Nekdo je je bil oni večer tu zapalil spodrastlo suho travo in bilo je jezero posebno iz stare ceste mej Cerknico in Rakekom od „kapele“ videti kakor ognjeno morje na široko in dolgo. Najstarejši ljudje se ne spominajo, da bi kdaj čuli o tem, da je v jezeru po zimi gorela starina. Bode li to požiganje koristilo senožetim, — pokazalo se bode o košnji.

Konečno pa še neko prav ponižno vprašanje. Bi li ne bil sedaj, ko nijma ljudstvo družega poljskega dela — pravi čas skrbeti za snaženje nekaterih požiralnikov? To bi se lahko brez posebnega truda le z delavnimi rokami storiti moglo, da bi potem mala voda o času odtekanja se toliko hitreje pogubila, ker ravno ta voda dela največjo škodo, bodi si na Osredkih ali pa na nižjih Dolenjskih in Jezerovaških senožetih. Sploh bi pa bilo o tej zadevi svetovati, da bi se za snaženje jezera iz vseh interesiranih občin in krajev volil poseben odbor, kakor je sestavljen za ljubljansko barje. Ta bi imel potem vso dotično skrb v svojih rokah in bi tudi skrbeti moral, da bi se za snaženje jam in družih

požiralnikov dobila kje kaka denarna podpora in pomoč.

Iz Šoštanja. [Izv. dopis.] Pred kratkim sešla se je naša inteligenca in se posvetovala, bi li bil sedaj ugoden čas z ozirom na denarstvene razmere, kakor na splošni položaj države, da bi se železnično vprašanje uže zdavno projektirane železnične proge Celje-Spodnji-Dravburg zopet na dnevni red spravilo. Ker se je važnost stavljenja te železnice dovolj poudarjala, naprosila sta se naš g. župan in g. načelnik okrajnega zastopa, da povabita za dan 12. t. m. vse one na omenjenej progi se nahajajoče interesente, to je okrajne in občinske zastope, velike posestnike in velike obrtnike, na shod v Šoštanj, kjer bi naj svoje misli in želje o tej zadevi izrazili. Izvolil se je takoj ožji odbor petih udov in sicer načelnik: H. pl. Schnizer; denarničar: Mihael Golob; zapisnikar: Ivan Vošnjak; pravni konsulent: notar Franc Rapoc; tehnični referent: inženir Mihael Vošnjak. Ta odbor naj se takoj s tem pomnoži, da se načelniki onih okrajnih zastopov, katerih okrajji se za to železnico zanimajo, kooptirajo, oziroma povabijo v ta odbor vstopiti, dalje se vsakemu posamezniku na prosto da, kateri ima sposobnosti ter je voljen v prospeh stavljenja te železnice na jeden ali drug način, sodelovati, se kot ud v ta odbor zapisati dati. Da bi se pri predstojećem shodu z nepotrebnim govorjenjem in vpraševanjem preveč časa ne potratilo, določilo se je vse, kar je treba razpravljati, sploh pa, kateri red se ima vzdrževati.

In prišel je 12. februar. Naš trg se je praznično oblekel. Okinčan je bil z zelenimi smrekami, raz streh vsake hiše vihrale so velikanske zastave in strel možnarjev naznanjal je celej naše prijaznej dolini, da pričakujemo mnogo odličnih gostov. Okolo poludne jeli so elegantni vozovi prihajati in videli smo iz njih stopati mnogo nam priljubljenih oseb iz Slov. gradca, Celja, Žalca, Vranskega, Mozirja, Velenja itd. Opazili smo pa, da je prišlo iz Celja nekoliko gospodov à la dr. Glantschnigg e tutti quanti, kateri nijso bili povabljeni in tudi nijmajo ni škode ni dobička, se li železnica stavi ali ne. Da to nekaj posebnega pomeni, nij nikdo več dvomil, in takoj nam je šinil v glavo najnovejši proizvod slavne nemške kulture: „Mit trommel nicht und feldgeschrei — wird heut' zur schlacht geschritten,“ — in prav imajo Gornjesavinčanje, ako jih v „Südd. Post“ imenujejo kar proste „krakelerje“.

Zborovanje se prične. G. Mihael Vošnjak poročal je obširno in temeljito o celej zgodovini tega železničnega projekta ter je v jako zanimljivih potezah denašnje stanje te zadeve karakteriziral. Takoj od začetka se nekdo iz Celja obotavlja, češ, vašega novoosnovanega odbora ne potrebujemo; mi uže imamo celih deset let v Celji odbor z enakim — namenom itd. Mi smo obračali, a Celjani so hoteli takoj obrniti. Debata bi bila dobila skoro politični značaj, da gosp. okrajni glavar s svojo navzočnostjo to ne bi bil zapretil. Besede so padale jako ostre, tako, da predsednik gosp. pl. Schnizer predsedništvo odloži, za kar mu ne moremo poseben kompliment napraviti. Ker se je videlo, da se mirnim pōtem ne da več uspešno dalje obravnavati, skrajšala se je debata na najpotrebnejše točke in konečno se je vender jednoglasno sklenilo, trgovinskega ministra telegrafično naprositi, naj izvršitev tega projekta po možnosti podpira. Z „živio“-klici na cesarja sklenil se je zbor.

Celjski „krakelerji“ nam pa ostanejo v dobrem spominu.

Iz Ormoža 17. febr. [Izv. dop.] Uže več let je bilo vodstvo našega učiteljskega društva v odločno narodnih rokah; društvo je složno in marljivo delovalo in vse je bilo v najlepšem redu. — Po naključji lani zarad slabega vremena nij bilo zborovanje, pri katerem so se vršile volitve v vodstvo društva, dobro obiskovano in petorica učiteljev z zdanjim prednikom vred je „jednoglasno“ izvolila g. M. predsednikom. — Takega izida si nijsmo domišljevali, ker g. M. je bil še novinec, došlec iz pripravništva, terej nikakor kvalificiran za vodstvo učiteljev celega okraja, a tolažili smo se, misleč,

naj se mladi mož vadi v takih rečeh za bodočnost. Uže v teku lanskega leta začel je v društvenem poročilu mahati po kolegih, ki glede peticije za osemletno šolsko dolžnost nijso bili z njim enakih mislij, spodtikaje jim apostolstvo stare šole, nazadnjaštvo, itd. Ta v „Pedagogische-Zeitschrift“ izišli članek pa tudi za nas nij bil brez nesreče, ker na podlagi tega sumničevanja deželni šolski svet nij potrdil g. Kosija za zastopnika učiteljev v okr. šolski svet. — Ta „junaški“ čin g. M. se je uže nekoliko shladil in pozabil, ko pridejo letos nove volitve na red in spet se g. M. izvoli predsednikom društva od polovice navzočnih s pomočjo svojega glasu. Ko je g. M. predsedniško čast zopet ujel, stavi predlog, naj učiteljstvo list „Slovenski Narod“ ne čita in ne podpira. Ta za ves slovenski svet razžaljivi predlog, hvala značaju naših učiteljev, nij bil sprejet, ipak pa mi tuhtamo kaki uzroki so g. M. privedli do takega nemčursko-fulminatnega predloga. — Vprašajmo! Kedaj je bil „Slov. Narod“ učiteljstvu ali šolstvu neprijazen ali sovražen? Nikoli! da „Slov. Narod“ nemčurskih učiteljev in povprek renegatov ne hvali, je istina in to mu ravno g. M. zameri, ker se ne hvali on, kot najnovejši, a najzadnji klin na lestvici nemčurskih učiteljev. Vprašajmo, kaj bi pomenil ali dosegnil predlog g. M. proti listu, ki je glavno glasilo Slovencev, list za katerega načelom stoji ves slovenski narod, kot jeden mož. — Ali ste g. M. mislili, da bo zaradi vaše tako puhle demonstracije „Slov. Narod“ svoja načela izpremenil, ali ste hoteli celo doseči, da „Slov. Narod“ več izhajati ne bi smel? Kdo se ne smeje.

Hvala Bogu, da imamo Slovenci neodvisne liste, ki hvalijo, kar je hvale vredno, grajajo, kar je graje vredno in terjajo, kar nam gre po božjej in svetnej postavi. — Skrb naših listov mora biti, da nam sovražnike in izdajice v pravem in popolnem obličji postavijo pred svet, da se jih znamo ogibati ter računati, kdo je z nami in kdo je proti nam.

Vsi narodi, ki so vzuihovali pod jarmom terorizma političnih nasprotnikov, oddahnili so se uže in menda bode tudi na nas prišel čas, da raz sebe otresemo mrgoleče nemčurske golazni. — In če še to ravno v kratkem ne pride, Boga mi, opešali ne bomo, marveč šli svojo pot, da dosežemo in dobimo, kar je naše. — To pa bo prej ali slej, makari se vsi nemčurski paglavci na glave postavijo.

Domače stvari.

— (Jour fixe) literarnega in zabavnega kluba je jutri 25. t. m. v gostilni „Bierhalle“ na sv. Petra cesti.

— (Hranilno in posojilno društvo) ima v nedeljo 26. t. m. v gostilni „Bierhalle“ na sv. Petra cesti svoj občni zbor.

— (U. A. W. G.) Pri zadnjem konfiskaciji našega lista prigodilo se je, da je našemu raznašalcu vse iztise „Slovenskega Naroda“, kolikor jih je še imel, odzvel siloma neki portir na Turjačnovem trgu, kateri je baje k temu bil pooblasten. Ker nijsmo še nikdar čuli, da spada v področje vratarjev tudi konfiskovanje časopisov in ker bi ta nečuvvena praksa utegnila prouzročiti neprijetne posledice, stavimo tu javno vprašanje, kdo je vratarja k temu pooblastil in zakaj? Res žalostno bi bilo, ako nijmajo dotične oblasti toliko osobja, da izvedo zaplenjenje našega dnevnika sami in bi eventuelno morali najemati postreškeke.

— (Čitalnica ljubljanska) izdala je letopis za l. 1882, kateremu povzamemo, da ima 3 častne, 316 tukajšnjih in 6 vnanjih, vkupe 325 družabnikov. Letopis obsega poročilo tajnikovo, računski sklep za leto 1881 in proračun za leto 1882, pregled veselice in imenik naročenih časopisov.

— („Prva desetgodišnjica“) hrvatskoga pedagog.-književnega sbora“ je nadpis ličneje 120 strani obsežajočej knjigi, katera popisuje delovanje in jako ugodno stanje, deseto glavno skupščino, pravila tega društva, imenik itd. Ako poudarjamo besedi jako ugodno, nijsmo rekli preveč; to dru-

štvo broji namreč 1005 podpirajočih družabnikov, razen tega mnogo častnih in dopisujočih članov ter je izdalo do zdaj 14 knjig za učitelje in 8 knjižic za mladež. Društvena glavica iznaša 7927 gld. 27 kr. — Prav z veseljem čitali smo to knjigo, ker je iz nje razvidno jako uspešno, marljivo in energično delovanje. Da bi mi Slovenci imeli skoro kaj jed-nacega! — Mej družabniki smo našli tudi imena znanih slovenskih pedagogov: Lapajne, Miklo-šič, Praprotnik, Stegnar, Tomšič.

Razne vesti.

* (Gluhonem je ozdravel.) Napoljski listi poročajo, da je tam popolnem ozdravel gluho-nem mož, katerega je operiral profesor Giampetro. Bajda da zdravi ta modri mož še več gluhonemih in da jih bode tudi ozdravil.

* (Drage mule.) Navadno velja mula v Dalma-cija 50 60 gold. Sedaj pa plačuje naša vlada ozi-roma intendantca za vsako mulo po 2 gold. na dan, in lastniku, ki je ob enem tudi gonjač, tudi 2 gld. razen tega še hrano muli in gonjaču. Tako stane jedna mula 150 gld. na mesec in lastnik, kateremu mula v last ostane, ima za izdano kupnino gotovo velikanske obresti.

Dunajska borza

dné 24. februvarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni državni dolg v bankovcih	73	gld.	60	kr.
Enotni državni dolg v srebru	74	„	70	„
Zlata renta	92	„	40	„
1860 državno posojilo	127	„	25	„
Akcije narodne banke	813	„	—	„
Kreditne akcije	294	„	25	„
London	120	„	55	„
Srebro	—	„	—	„
Napol.	9	54 ¹ / ₂	„	„
C. kr. cekini	5	65	„	„
Državne marke	58	85	„	„
4% državne srečke iz l. 1854	250	119	„	„
Državne srečke iz l. 1864	100	171	„	„
4% avstr. zlata renta, davka prosta	91	75	„	„
Ogrska zlata renta 6%	117	75	„	„
„ „ 4%	84	70	„	„
„ „ papirna renta 5%	84	50	„	„
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	104	—	„	„
Dunava rez. srečke 5%	100	112	„	75
Zemlj. obč. avstr. 4 ¹ / ₂ % zlati zast. listi	119	„	—	„

Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	98	20
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	50
Kreditne srečke	100	174
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	114
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	192	75

Meteorološko poročilo.

A. V Ljubljani:

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
20. februvarja	ob 7. uri	744-48 mm.	- 1-4° C	slaboten vzhod	jasno	
	ob 2. uri popoldne	744-72 mm.	+ 4-6° C	burja	jasno	0-0 ⁰ mm.
	ob 9. uri zvečer	745-90 mm.	+ 0-8° C	zmer-na burja	jasno	
21. februvarja	ob 7. uri	745-19 mm.	- 4-8° C	slaboten vzhod	jasno	
	ob 2. uri popoldne	744-66 mm.	+ 4-4° C	slaboten vzhod	jasno	0-00 mm.
	ob 9. uri zvečer	739-08 mm.	+ 0-2° C	slaboten vzhod	jasno	
22. februvarja	ob 7. uri	741-24 mm.	- 2-0° C	slaboten jugozahod	jasno	
	ob 2. uri popoldne	744-14 mm.	+ 5-4° C	slaboten jugozahod	deloma oblačno	0-00 mm.
	ob 9. uri zvečer	744-60 mm.	0-0° C	slaboten jugozahod	jasno	
23. februvarja	ob 7. uri	742-34 mm.	- 2-6° C	slabotna burja	jasno	
	ob 2. uri popoldne	739-30 mm.	+ 12-3° C	zmeren jugozahod	jasno	0-00 mm.
	ob 7. uri zvečer	741-08 mm.	+ 2-8° C	slaboten jugozahod	jasno	

B. V Avstriji sploh:

Zračni pritisk je jel zopet stanovito padati in je bil sploh precej n-jednakomerno razdeljen; razloček mej maks mom na zapadu in mej minimom na vzhodu je znašal še vedno 14 mm. Vetrovi so postali sploh nekoliko slabotnejši in so se večidel zopet proti zapadu zasukali. Nebo je bilo sploh deloma, v več krajih pa celo popolnem oblačno. Tem-peratura se je od zadnjih dnij le malo spremenila in je bila še vedno precej ekstremna; razloček mej maksimumom na jugu in mej minimom na vzhodu je znašal 11° C. Morje je bilo povsod vsled močne in viharne burje nemirno. Vreme je bilo mirno; dežja ali snega nij palo nikjer nič.

Zahvala.

Za dokaze sočutja in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu mojega soproga, gospoda

Frana Podrekarja,

izrekam vsem udeležnikom, posebno pa slavnemu društvu veteranov in gg. uradnikom in služnikom tovarne za tobak, potem za darovane lepe vence najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dné 24. februvarja 1882.

Marija Podrekar,
žalujoča soproga.

(123)

Pekarija

z vsjo potrebno pripravo, stanovanjem, na najobljudnejšem kraji v Ljubljani uže veliko let obstoječa, se da o sv. Ju-riji v najem. V hiši je tudi vodnjak in prostorni maga-cini. Oddaje se tudi vinotoč s pekarijo vred. Natančneje se izve v administraciji „Slov. Naroda“. (112-3)

L. EHRWERTH,

zobni zdravnik, v Gosposkih ulicah št. 1,
ordinira v vseh

zobnih boleznih

in postavlja zdaj

umetalne zobe in zobovje

dobro in brez bolečin. (77-6)

V sredi trga Postojine stoječa, za vsako obrtnijo pripravna

hiša

s poljem in gozdom vred se prodaja; kup zadevajočim vprašanjem odgovarja: M. L. v Postojini, poste restante. (122-1)

Mazilo za lase!

po prof. dr. Pytha,

jedno najboljših sredstev, da se prostor, kjer rasto lasje, utrdi in da lasje ne izpadajo, ob enem jim da e lep lesk in se uporabljajo z gotovim uspehom pri tisočih. 1 lonček za dolgo časa samo 60 kr. prodaje pravo le lekarna „pri samorogu“, v Ljubljani na Mestnem trgu. (28-7)

V najem

se dajo travniki, polje, pód, kozolec in velik hlev, vsako posebe ali vse skupaj, pri Guziji v Spodnji Šiški. Proda se poljsko orodje in živina. Kdor želi kaj v najem vzeti ali kupiti, oglašaj naj se do 1. marca t. l. v Gu-zijeveji hiši št. 30 pri

Vinku Novaku,
trgovcu. (97-3)

Lekarja Nussbaumer-ja z dravstvena vina.

Svarilo: Ker se večkrat poskuša, moj preparat z drugimi popolnem ne-vplivnimi, da, večkrat celo škodljivimi mešanicami nadomestiti, opozorujem p. n. kupovalce, naj pazno in odločno J. Nussbaumer-jevo kina-železno- in kina-malaga-vino zahtevajo.

Kina-železno-malaga-vino

je jedin popolnem zanesljiv in neškodljiv na zobe vplivajoč dober pripomoček za napravjanje in čiščenje krvi, za hitro odpravo bledice in za odpravo pomannjkaja krvi, proti boleznim v želodec, migreni, podgromu, skro-fuloznosti, proti boleznim v jabolku, goltanel in na plučah.

Kina-malaga-vino,

posebno krepilen pomoček za slabotne otroke in ženske po prestanih težkih boleznih, osobito po otročej postelji.

Spričevala: V raznih slučajih rhabitise, skrofuloze, anemije rabil sem kina-železno-malaga-vino od g. lekarja J. Nussbaumer-ja; uspeh je bil zelo ugoden in jaz morem to vino zaradi lahke prebavljivosti, okusnosti in izvrstnega učinka najtopleje priporočati.

Na Dunaji, v decembru 1880.

Dr. Fürth.

(441-8)

c. kr. vseučiliščni docent, predstojnik odd. obč. poliklinike.

Potrjujem, da sem v kina-železno-malaga-vinu lekarja g. J. Nussbaumer-ja v Celovci dobil izvrstno in lahko prebavljivo zdravilo, katero smem vrlo priporočati. Linc na D., 1880. Prof. dr. J. B. Thaler s. r.

Radostno potrjujem podpisani, da je kina-železno-malaga-vino lekarja g. J. Nussbaumer-ja preparat izvrstne dobroti in vplivnosti ter svoje lastnosti množitelj krvi in pospešujoč prebavljenje in da vse druge železne preparate zelo prekosi. Linc na D. Dr. L. Winternitz.

Pošljite mi s prihodnjo pošto 10 steklenic Vašega kina-železno-malaga-vina, kateri je moja žena, ki več let trpi na spodnjem telesu, smrti rešil. Na Dunaji, 18. oktobra 1880. Dr. Ig. Weiss.

Razpošiljalna zaloga: J. Nussbaumer, lekar v Celovci.

Zaloga za Kranjsko. V Ljubljani: G. Piccoli, lekar. V Metliki: F. Wacha, lekar. V Radovljici: A. Roblek, lekar.

Dr. Pattisonova

Vata proti protinu

(64-2)

takoj zmanjša in hitro ozdravi protin in revmatizem

vsake vrste, kakor: obrazne, prsne, vratne in zobne bolečine, protin v glavi, rokah ali v kolenih, trganje po udih, bolečine v hrbtu ali na ledji.

V zavrtih po 70 kr. in polzavrtih po 40 kr. se dobi pri Trnkoczyji, lekarna „pri samorogu“ v Ljubljani.

Tujci:

23. februvarja.

Pri Slonu: Heller z Dunaja. — Du-

ssak iz Litije. — Weinberger z Dunaja. —

Wurmann iz Frankfurta. — Jarowitz z

Dunaja. —

Pri Malléi: Diem z Dunaja. — pl.

Fluck iz Trsta. — Löwenbein z Dunaja.

Germ iz Weinhofa. — Scheidenberger

iz Raibla.